

Problemàtica educativa a Centreamèrica

L'STEI i la solidaritat

Pere Polo

Estiu del 93, fou el meu primer viatge de contacte amb Llatinoamèrica. Des d'aleshores, poc a poc, s'han anat enfortint més i més els nexes d'unió i solidaritat amb els pobles oprimits i explotats llatinoamericans. Hem anat concretant i centrant el treball en llocs concrets, amb persones concretes: nins i nines de Centreamèrica.

Des que vàrem començar el programa de Solidaritat escolar amb la Infància Llatinoamericana d'UNICEF-FUNCOE, promogut per l'STEI, s'ha desenvolupant a les nostres escoles, de manera lenta però sòlida, el programa de formació de nins i nines, que ha tengut la seva concreció al l'altre costat de l'Atlàntic en aspectes concrets com: la construcció d'una escola a El

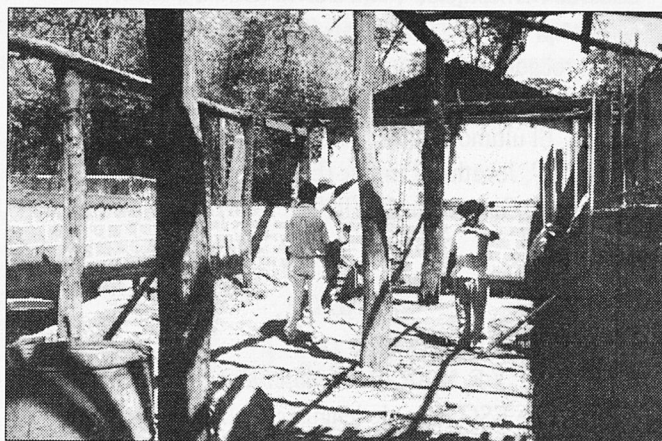
*Construcció
d'una escola a
El Salvador
amb la
recaudació del
Dia de la
Solidaritat a
Eivissa*

Salvador, amb la col·laboració del fons Mallorca de Solidaritat. Per poder acabar aquesta escola han hagut de passar quasi dos anys plens de dificultats tant climàtiques, com logístiques i pressupostàries. A

la fi, però, ja és una realitat.

Reben ensenyament prop de 200 alumnes, en jornades de doble torn. Els petits, els dematins de 7 a 12 hores, i de 13,30 a 16,30 els més grandets. Fins ara tota l'ensenyança rebuda era per part de mestres populars, però des de l'inici del curs, el gener d'enguany, el MIDE (Ministeri d'Educació) ja ha enviat un mestre; encara n'hi ha un altre de "popular". El canvi és substancial tota vegada que ara l'ensenyança els és reconeguda oficialment: Els pares i tota la comunitat estan lluitant per aconseguir un altre/a mestre/a.

Els nins i nines que acull l'escola són d'una zona de camperols.

*Escola
construïda a
El Salvador
amb l'ajut del
Fons Mallorca
de Solidaritat*

ANDES està en conversacions i ja té la promesa d'omplir aquesta escola per tal de poder fer així tot l'ensenyament bàsic.

El maig de 1995 vàrem celebrar a Eivissa el Dia de la Solidaritat Escolar. PIS-SARRA, en el número 77 de juny-juliol, en va donar informació detallada, d'aquesta festa. Fruit de les aportacions de les escoles, del que durant aquest dies es va recaptar entre els estudiants, a hores d'ara tenim una nova concreció d'aquesta solidaritat: la construcció d'una altra escola a El Salvador. També a una zona camperola, on els nins i nines, tot i que hauran de caminar alguns quilòmetres, podran assistir a l'escola que actualment està en procés de construcció. Es comptava poder-la tenir acabada a finals de març. Després d'una entrevista amb les autoritats educatives, confiam

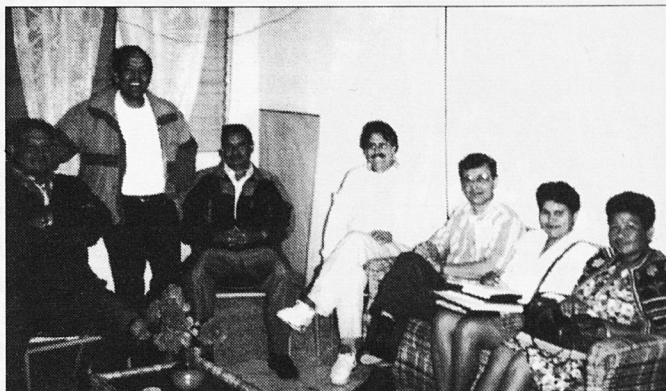
que quan s'acabin les obres hi enviaran un o dos mestres.

Durant els dies en què he compartit amb els companys y companyes centre-americans/es me n'he adonat de la immensitat de problemes educatius que hi ha pendents. El Salvador, Hondures i Guatemala són tres països immersos en programes de reformes educatives.

A El Salvador, la reforma intenta fer arribar a les aules:

- La formació sobre recuperació medio-ambiental (recordem que hi ha hagut 11 anys de guerra), recuperació i inserció en el medi.
- Potenciar el que ells anomenen l'educa-

Membres de l'executiva del COLPROSUMAH (Hondures) amb el president del FOMCA i Pere Polo

El professorat la refusa perquè no ha participat ni en la seva elaboració ni en la discussió. El COLPROSUMAH, la rebutja, tot i que hi reconeix alguns aspectes po-

clogui la reforma educativa i al conveni laboral del professorat. El punt de partida essencial és la contractació del professorat.

Les retribucions són baixíssimes (vg. PISSARRA, 79), per tant tothom planteja la qüestió econòmica com a qüestió prioritària. Un problema comú és la manca d'aules i de tot tipus de material didàctic del més essencial: guix, quaderns, llibres, etc.

A més, hem de pensar en la desintegració familiar dels mestres (recordem les dificultats de comunicació que existeixen en aquests països).

Respecte als alumnes, es demana essencialment que s'ataquin les causes de l'absentisme escolar, fracàs, etc. ja que si no es soluciona la fam, els problemes de salut, desnutrició... de poc servirà que s'equipin les escoles.

A Guatemala hi ha escoles rurals on hi acudeixen nins que tenen com a gran preocupació d'anar a escola per recollir la galleta escolar, que es converteix en la seva forma d'aliment.

Amb membres de l'executiva del STEG (Guatemala)

ció formal (educació professional, relació amb l'ocupació, etc.)

- Potenciar el currículum integral
- Programa de salut escolar.
- Discussió d'un estatut del professorat.
- Incorporació de mestres "populars" al Ministeri d'Educació. (*)

Pel que fa a Hondures, podem dir que el Govern Liberal ha iniciat una reforma denominada "Escuela Morazánica" que no arriba a calar entre el professorat. Intenta una millora de la qualitat, però ha de començar per una extensió de l'educació; aquesta ha d'estar incorporada a tot el procés productiu hondurenc. Pretenen una reforma concertada i no imposada, amb la participació de tota la comunitat (especialment dels consells escolars municipals).

sitius. S'està consultant el professorat sobre una proposta alternativa sindical.

A Guatemala també han començat converses sobre una possible reforma educativa. STEG ha plantejat un conveni que in-

Escola primària a Guatemala

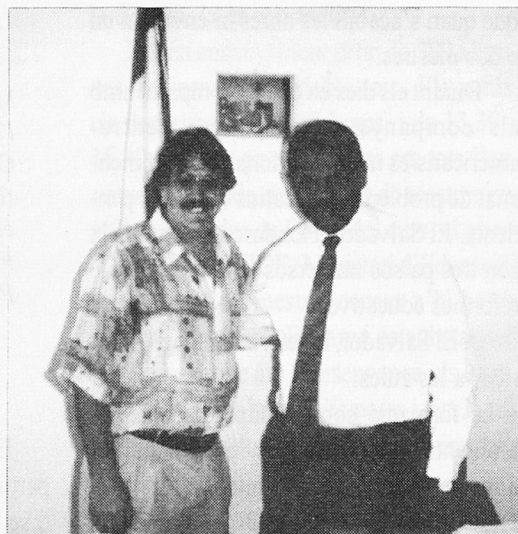

Amb la
Directora
General de
Planificació
Educativa
d'Hondures,
Llicenciada
Josefina Gamero

Professor
Ambrosio Sabio,
Director General
d'Educació
Primària,
(Hondures)

En aquest país, degut al conflicte intern (la guerra, la més antiga de Llatinoamèrica), existeix una gran falta d'identitat dels alumnes, degut a la desintegració familiar (refugiats, desplaçats interns, població en resistència, emigració a USA, etc.). Tot això implica un gran índex d'analfabetisme per: deserció escolar a causa de les necessitats de

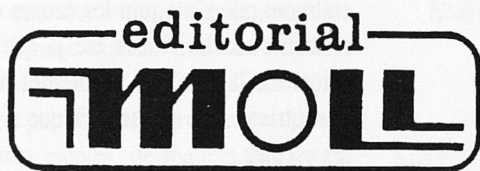
treballar, mares fadrines amb molts de nins al seu càrrec, etc. (*)

La formació permanent del professorat és un altre dels grans reptes del sistema educatiu en aquests països.

Existeix un gran interès per la seva "capacitació"; d'aquí la crida que fan al professorat dels països desenvolupats perquè

siguin solidaris. Per això, la Confederació d'STEs proposa una forma de cooperació per dur a terme durant el proper estiu. □

(*) Pròximament parlarem de l'educació popular i l'educació de les poblacions desplaçades.

Torre de l'Amor, 4 Apartat 142
Tel. (971) 724176 Fax 726252
07001 Palma de Mallorca

LLIBRES DE LLENGUATGE

Tot un sistema d'aprenentatge fet per autors mallorquins pensant en les necessitats pedagògiques de les nostres escoles

RECORDAU, també

- La sèrie *CALIDOSCOPI. LLUMENERET BLAU, ALIMARA, LLANTERNA* (Primer cicle d'EGB)
- *DEIOL 1, DEIOL 2, DEIOL 3* (Segon cicle d'EGB i Primer cicle d'ESO)
- *GINY 1 i GINY 2* (Segon cicle d'ESO)

EDUCACIÓ PRIMÀRIA

PRIMER CURS

ANSA PER ANSA. QUADERNS 1,2,3.

Elisabet Abeyà, Maria Fortuny, Assumpta Mascaró i Andreu Terrades. Dotats amb fitxes de treball i Guia del mestre.

Iniciació a la lectura: *MICA EN MICA*. Sèrie de 20 llibrets de lectura progressiva. Text de Ramon Bassa. Dibuixos d'Aina Bonner.

SEGON CURS

ALBA, 2.

Ramon Bassa, Miquel Cabot, Ramon Díaz, Joan Ladonet i Immaculada Pastor. Amb la seva Guia del mestre.

Llibres de lectura: *AIXÒ ERA I NO ERA*

Sèrie de 10 llibrets, adaptació de 10 Rondalles mallorquines. Text de Jaume Ordines. Dibuixos de Mateu Rigo.

TERCER CURS

ALBA, 3 (NOVETAT). Amb la seva Guia del mestre

Llibres de lectura: Col·lecció *TITELLES*. 10 títols publicats d'autors diversos.